

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an **24** leuane.

Pe săptămână **12** leu. — Pe trei luni **6** leu.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențe
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefantește se refuză. — Articoli nepublicași nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară **30** lei,
pentru a doua- și a treia oară **câte 20** lei.

Pentru inserate mai mari după învoala.

Temeri și nădejdi

Cel mai scump avut al pământeanului este credința hărțită din mos, strămoș. Ea împrumută sufletului conținut și municii farmec; ea vine între toate imprejurările și întăriările vieții dreptă cumpănă sufletului. În cadrul religiei s'a desfășurat totă viața noastră sufletească și tot în aliaj aceasta trebuie să se scurgă și în viitor, doar religia n-a scut de ocoire și stâncă de măntuire pentru individualitatea noastră etnică. Respectarea și practicarea «frumoaselor deprinderi și bunelor tradiții creștinești» ne apără de multe potenții păgubitoare și alucinări preimedioase.

In considerarea acestor înalte adevăruri suntem datorii să ne ostenuim a găsi și în viitor temelia educației adevărate, cerând de firea neamului, de trebuințele sufletești ale poporului și ale vremii, în religie, în luminioasele tradiții creștine și în evlavioasele datini strămoșesti. Poporul asemenea individului, care nu-și cinsteste dafinile și trădările siiste ale trazișoilor se află pe povârnișul decadentei, al peirei.

Experiențele zilnice cu multelelor fețe ne strecoară în suflet infiorările temei și chinurile desnădădurii. Simțim, înțelegem și vedem cum chiar și în zilele acestea de prăpăd, de osândă cerească ni se îndepărtează credința tot mai mult de deprinderile frumoase și de suflet folositore, cari și-au să le împrumute atât razim moral în frântările anevoie ale vieții. Ocișinea nu se mai rostesc în casede intelectualilor, cari se feresc și de sfânta impărtă-

șenie. În familiile ţărănilor se uită îndeplinirea poruncilor lui Dumnezeu. Cercetarea bisericiei și tot mai discontinuă, mai rară. Între astfel de imprejurări, curentele vrejașne, pornirea fără de noroc străbat ușor și își cădesc cubul cald prin săticele noastre, unde ţărani, — omenei și cucerind altădată, — își perd cărmele sufletului, lipsiți fiind «de normă credință» adevărată și a faptei cinsute și cuvântioase.

«Pacea, vioșia și odihna cugeltului», acestea roade binecuvântările credinții strămoșesti nu mai împodobesc viața creștinismului. *Cucernicul și admirația* față de ce-i mai inali, mai presus de noi, puterii multă hotărătoare în evoluarea omului spre bine și desăvârșire, divinizate de Goethe, sunt mazilute din cele mai multe suflete, doar «fiecare individ pășește în iluzia maghiarită de fruntaș, socotind prostia lui desăvârșită drept un întreg desăvârșit» (Goethe).

In toate olăturile locuite de credințioșii noștri simțimă dureros lipsa *idealului* îndrumător de nădejdi și plăzimtor de măngăeri, care să hotărască credințe și acțiuni, să orânduiască trebuințele vieții, să pună punctul deosebit de la locul cuvenit în ieșirea vieții, să opuească contraponadă de lipsă tuturor primejdiorilor adânc înrădăcinate în firea omenească (W. Foerster). Vîrtejul lumii cu desertează și îi răpește prăvălindu-i în vîltoiri ameteitoare, iar apele tulburii le murdăresc sufletul.

Si nu-i cine să i-măntuiască din gările primejdiorilor!

E chinitorul de dureros că chiar și preoți, — chemați să slăsuiesc idealul cu roadele lui binefăcătoare în sufletul credințioșilor, — sunt luati de vîltoarea lumii păcătoase și în-

curcați în mrejile incalcite ale năzuințelor și poterilor fară frâu; ei trimiși de Fiul omului să cărmuiesc și pască sufletele, și prin munca lor direcționată de puterile pline de vreajă ale idealului să devină adevărați organizatori sufletești pentru turmă, se lasă robii de nevoie vremii și de păcatele plămădite în luluț treacător.

Cu adânc temei pentru a fi îngrijorați de soarta turmei pomile spre gurile sfâșietoare ale lupilor ne întrebăm: «Unde este darul ce vi s'a dat voi prin punerea mâinilor arhieștilor? Nu mai simțim în voi puterea Duhului, care cinstindu-l vă poate ridică pe scara lui Iacob până la Dumnezeu și nebagându-l în seamă să poată arunca în intuneric, în adancurile iadului! Pentru vă plângeți asemenea neputințioșilor. Ce obidi și trădu vă poate imbia viața care să nu fie în voi? Nu vă tanșuiți! Priviți la veșnicia Domnului, înțelegeți grăuirile evangheliei și le întorceți în faptă. Dacă voiti să se schimbe viața din jurul vostru, atunci schimbăți-vă înșivă, cultivăți-vă înină, doar aici trebuie să coboare împărăția Tatălui ceresc cu lumina care întărește teinile minții, cu dragoste care iartă și omorâră rău și întuiește pacea și fericirea între omeni.

Nu simțim primejdia ce vă încunjoară ca o apă mare și murdară? nu vedeați sufletul neamului împrișătat de mulțimea imboldurilor neferice, lipsit de legătura cu marile adevăruri, cu adevărurile cari măntuiesc sufletul, viața, unind aspirațile, străduințele, toate energiile din firea noastră într-un mare focar sufletește?

Nu simțim oare rugina rutinei pe gândirea, voința și acțiunile voastre, a rutinei care în anumiții măsuri

ferecă puterea de expansiune a inteligenței și energiei neamului nostru. Nu înțelegem care putere ce vi s'a dat, de a înmua înima omului cea vîrtoasă și impetrată, de a savârși armonizarea internă a sufletului omenește?

Sau credeți că chemarea de păstor se mărginește la îndeplinirea slujbelor sfântului altar, și că cinstința «enotitelnică» și armă de ajuns pentru apărare și măntuirea turmei, și că adevarurile celor mari ale creștinismului n-au nevoie să fie prefăcute în puteri active și introduse în sângele, în viața voastră și a credințioșilor vostră? Propovăduirea învățăturilor și făpturilor creștinești cere ca energiile Duhului care viațește în voi să se toare în deindeplinește viața și luminose. Numai în chipul acesta vom putea birui vîltoitori și răzbi la linimul nădădunit, vom putea rupe zapisele dușerilor și laturile morții, care ne pândește la toate răspărțările!

In catedrala mitropoliei se prevede înăștărirea unui dum de întinerire, de reîntoarcere la bunele și frumosene deprinderi de «lumină pozitivă». Predicile ce se vor rosti în Duminelele până la «Invieră» ne trezesc legitime nădejdi pentru îndrepătarea noastră. E un început de care toti trebuie să fim bucurosi. Energiele sufletești se fixează în deprinderi, în acțiuni, cari ne apropiu de adevăr, de veșnicie portându-le lui Dumnezeu. În *ostrovul* neamurilor învățăjite, în biserică, se vor salta decocamata năma puțini din vîltoarea lumii; noi îi vom vedea deasupra noastră, — fie și numai pentru clipă, — pe stâncă măntuiri, propovăduind și învățând despre *idealul chemat să adune su-*

FOIȘOARA

Insemnările unui învățător

— Mama mea... —

De Constatin Iencica.

Ce gând luminos și a hărăzit Domnul, când ai hotărât, iubită mamă, că totă viața să fiu prietenul celor mici, celor obidiți, să fiu stea luminatoare pe firmamentul culturii românești și să fiu păstorul comorilor neamului și propovădutorul cunantului, — să fiu iavățător.

Ca mădită unei familii cu nume bun, ai înțeles, că singura avere statorică este cea sufletească, și cel mai mare bine ce-l poți face, este să scoți pe cei neguștori, neprincipali pe la calea dreptă a adevărului, a luminii.

La altarul luminei, și ai închinat singular copil, iubită mamă, fiindcă aceasta o cerea tuturor tău cucerinc, firea te blândă, căci totă viața și-a fost milă de cei asupriți și împovărați. — Pentru ca să-ți împlinesti așteptări, n'ai cunoscut nici o pedecccă, nici o greutate, ai muncit din răspunderi.

Bucuria dñei n'avea margini, când ai fost de față la primul meu seceris, când ai citat din fețele părintilor mulțumirea că auzeau glasul de argint al copilașilor răspunzând respect și cunimte. Fericirea ce se arăta în ochii tuturor, era răspăta bunătățile. Simțind aceasta, pară-ține venea să le spui mamelor: Vedeți cum și răspăti Dumnezeu gândului curat, celor ce slujește Lui.

La sfârșit un preot, cu barba ca omătul, cu vorba înțeleaptă, a lăudat copilașii pentru sărăguină ce o au arătat, și apoi, mai mult privind spre dumneata, mi-a spus și mie căteva cuvinte de îmbărbătare.

Lacrimile de bucurie ce le ai vărsat atunci, au turnat în mine îndemnul spre municii statorici, ca din toate puterile mele, să lărez spre înaintarea neamului. Cu mica mea energie voi ajuta și eu la înăștărirea «sporului de priețepe»; voi o părțică conștientă a poporului meu, o facile, care luminează în beza neștiință ce ne înăștări, căci și păcatul înăbilă mană, să se ascunsă atâtă calitate ce are neamul nostru.

Răsboiul acesta, ne ţine departe unul de altul, departe de culiborul nostru drag,

Eu aici, într'un sătic la obârșia Crișului, ear dumneata undeva departe, departe, la gura Dunării labstre.

Adeseori, pe vântul de seară, vine dorul călător, și mă învățește în mantia lui, și mi spune dulce, că dia ziu și noaptea găndești la mine, și că în rugăciunile ferbinți, spuse Născătoarei, nu uită a te ruga, să mă ieș Sfântul, să mă mai vezi odată...

Întrebă, dragă mamă, întrebă, Dumnezeu bătrâna, ce veste și-am trimis pe unda repetă a Crișului: Copilul tot vechiul dor și lăptă, și povăță cuminte nu și-a uitat!

Pribegie*

De I. U. S.

Mândr, murgule țnspumat,
Sa teșim în zori din sat.
Nu cădă la vânt și ploi,

*) Printre hărțile mele am dat peste poezia prietenului I. U. S. O transcris pentru bogăția de simț și nota duioasă ce cuprinde poezia scrisă înainte de-a se deschide furtuna răsbolei. (C. I.)

Că nu mergem la răbobi,
Nici la mândră, ochi senină,
Da-ne ducem la străini.

Grea voinicol, grea e calea,
Grea pe sufletu-mă și jalea.
Mândr, murgule, că șiță
Că-n zadar ne om mai opri:
Că nu ne-au gonit străini,
Da-ne au fost urât frâinii.

Când lovești în peatră seacă,
Falger sub potcovă-ți treacă.
Nu-ne au urât frâinii mei.
Nu-i bată suspinete,
Dea-le Domnul binele,
Ușurare la nevoli,
Săd găndeasă și la noi...

Stai, murgule, stai pe deal,
Să-mi mal cată spre Ardeal,
Că-mi tot spune o soaptă rea,
Că noi nu l-o-mu mai vedea.
Spre cel măndru colf de rai
Să cătăm cu fale, — stai,
Stai, murgule, stai...

fiețul împărațial legându-l din nou cu adeverurile vieții.

Elvilia și venerațiunea față de ideal și de adevărurile vieții se vor sălașui din nou în sufletul credincioșilor, iar deprinderile bune și frumoasele, de suflet folositorele datini ale strămoșilor, se vor cinsti din nou și ne vor feri de alunecări de primjejdie și încâlcări vrăjășe. și se va înfiripa o nouă viață sufletească și creștească, iar puterile infernului, îndoială și scară, ură și mânia, desnașdejă și pofta cea rea, care împresăra sufletul bietului om ca niste fiare de pradă, se vor retrage neputințioase în adâncul vizinuilor lor.

Casa magnaților a jinut ședință în 26 Februarie, după ameaza la 4 ore. La ordinea de zi era proiectul de indemnitate votat de cămeră. Contele Anton Sigray cere că guvernul să facă o învoceală cu partidul municii în ceea ce privește reforma electorală. Salută cu bucurie declararea ministrului președinte Wekerle, care promite că guvernul întreprinde toti pași în scopul ca prizonierii de răsobol să sosească acasă fără pre multe greutăți, și să fie întrebucită numai îndărătul frontului. Cu raport la România, să se valoreze pretențiunile îndreptățile ale Ungariei, regându-se și granițele strategice ale Ardealului.

Mai vorbesc magnati: Coloman Müller, conțil Josif Mallath, Enric Apponyi, Aurel Dessewffy și Nicolae Thoroczkay. Ministrul de finanțe Popovics răspunde că se iau toate măsurile, ca la încheierea pașii cu România să se apere interesele Ungariei atât cu privire la siguranța ţării, la problemele economice și de comunicare, cât și cu privire la soarta celor de neam ungurești afilați în România. Asupra condițiilor de pace însă vorbitorelui, având în vedere că ele se află numai la început, decocmai nu se poate pronunța.

Ucraina și Austro-Ungaria. Guvernatorul provinciei ucrainene Podolia, a cerut monarhiei austro-ungare să trimítă trupe în Podolia, pentru a impiedica bandele bolșevicane să ruineze Ucraina și să nimicească proviziile de alimente.

Cercurile autorizate din Viena îl săceră aceasta îndreptățită.

Tratativele cu România. După știri bucureștiene, tratativele cu ministerul președintei Averescu se desfășură în mod favorabil.

Guvernul român ține în deosebi la întrecerile părților din Basarabia, pentru prima dată în 1878 din Berlin, și anume districtele Izmail, Bolgrad și Cugul cu un teritoriu de 10 miliiuni de patru-

Din Germania

— Declarația cancelarului. — Vorbește nouul vice-cancelar. — Attitudinea partidelor —

In săptămâna din 25 Februarie a camerei impariale germană s-a rotit două cuvântări, prima cu mulți căileni din partea majorității partidelor. A vorbit atât atât cancelarul Hertling, cât și vicecancelarul Paeyer.

Cel dinții, într-o vorbire de o jumătate de oră, a declarat că Germania nu se găndește să păstreze pentru sine Belgia. Socialiștii au aplaudat parțea acesta a discursului jinut de Hertling. Cu deosebire s-a apărat declarația cancelarului, care arată că guvernul să își ia pe bază propriu și, și își ia răsobirii nu urmărește scopuri de cucerire. Hertling ocupa pădurea și cu discursul lui Wilson, accentuează, că primește cele patru puncte fundamentale din vorbirea președintelui, dacă acestea le recunosc și statele înțelegerii.

Vicecancelarul Payer vorbește despre chestiuni politice interne și cere unirea tuturor puterilor din imperiu pentru a face posibil prin munca și jertfa, ca armatele glorioase să-și impunăcăză greuă problemă. În acest scop trebuie înălțătură piedicile, care tot mai există. Între desobeștile pături ale poporăjunit. Este usor de înțeles că massele mari cu căd aduc jertfe mai numeroase. În acest răsob, cu atât năzește mai mult spre libertatea și mișcarea politică și spre înărurile asupra stăpânirii ţărilor. Timind seamă de tendința aceasta, să prezintă camerei din Prusia proiectul de lege a dreptului electoral. Vicecancelarul a osândit, după aceasta, agitația desvoltată

de panzermani. Partidele majorității au izbucnit în aplauze sgomotoase la discursul lui Payer; conservatorii însă au anunțat că primește luptă împotriva ideilor liberale expuse de vîțători.

Tratative cu Rusia

— Condițiile germane. — Delegații la Brest-Litovsc. —

Subsecretarul de stat baronul v. d. Bussche, a comunicat camerei imperiale germane condițiile de pace puse Rusiei. În conformitate cu aceste condiții provinciile date *Marea de est și vor mai sta sub supragerina* Germania și Austro-Ungaria vor hotără asupra sorții viitoare a teritoriilor, în înțelegere cu poporăjunita d'acolo. Livonia și Estonia au să fie ocupate de o putere puternică germană, până la organizarea puterilor proprii. *Rusia încheie pace cu Ucraina*, eva- cează de tripe și de garda roșie Ucraina și Finlanda; și asigură retrocedarea provinciilor din Anatolia de răsărit pe seamă Turciei, recunoaște desființarea capitaliștilor turci și execută demobilizarea fără amânare. Alte hotărâri se raportă la valoarea de răsoboi rusești, la vasele de răsoboi ale înțelegerii, la comunicația vapoarelor. Mareea neagră și de est și s. a. *Condițiile de pace primeite în timp de la 48 de ore*; încredințări ruși au să se prezinte neînțiat la Brest-Litovsc și în timp de trei zile să semneze tratatul de pace, care trebuie ratificat în timp de două săptămâni.

Delegații Austro-Ungariei și Germaniei, trimisi pentru încheierea pașii cu Rusia, au sosit la Brest-Litovsc în 25 Februarie seara. În ziua următoare au venit delegații turci, condusi de *Hakkı pașa*, și mai pe urmă delegații bulgari. Delegații ruși, trimiși la Brest-Litovsc, Trojki, Ceceren, Socoval, Petrov, Alexeiev, Ioffe, Carahan și specialisti militari — în urma greutăților de comunicare, — au putut să sosească abea în 28 Februarie seara.

Stiri politice

Audiențe. — Comisia pentru dreptul electoral.

Insemnatățile zilelor din săptămâna aceasta s'a manifestat în audiențele ce Maiestatea Sa a acordat ministrilor *Wekerle, Soterian, Serényi*, conțitor *Ștefan Tisza* și liliu *Andrássy*.

Toate aceste audiențe stau în legătură cu tratativele de pace ale București.

După o pauză de mai multe zile, comisia pentru examinarea proiectului de reformă electorală s'a întrunit în 20 Februarie la 10 ore, înainte de ameaș. Deputatul Hugo Kroloff afir. că este necorrect să se ocupă de proiectul legii electorale, înainte de a face o încrederă cu legea de la 1913. Proiectul de acum spune că alegătorii și face de oră mai mare decât era. Este de părere, că împrejurarea această contră principiile pentru tără, că nu sănii că se fel de influență politică generală și a intereselor universale și nu sănii că se fel de idei vor aduce cu sine prizonieri din Rusia. Conform proiectului, minorității sunt favorizați, căcă numărul alegătorilor va fi de 1.889.000 din muncitori, și numai 1.705.000 dintre burzurghii.

Ladislau Almásy (din partidul municii) aprobă compromisul, dacă se primește ideea desfășurare de membru partidului său.

Coloman Hegedüs exceptionează faptul că pe temeiul proiectului să se înzestrezi cu drept de vot 1.800.000 soldați minori decorați cu Crucea Carol a trupelor.

În același sens vorbește și deputatul Aurel Bartal, după care sădina se ridică la 2 ore după ameașă, anunțându-se proxima sădina pe Miercuri în 27 Februarie.

Nr. 1121/918.

Notificare oficială

Banii pentru întregirea veniturilor statului și preoților noastre au sosit de la d-miștrul la Cassa arhidiocezană numai în 23 Februarie a.c. s. n., deci on. preoțime să fie cu indulgență, căcă în restimp de cel mult 10-15 zile vom trimite civile.

Sibiu, la 12/25 Februarie 1918.

Oficiul Cassei arhidiocezane.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapest, 27 Februarie. (Of.) Între Etsch și Brenta a crescut din vreme în vreme activitatea artilleristică.

Aviatori italieni au bombardat localitățile Iles, Mezzolombardo și Bozen, situate departe îndărătul frontului nostru.

Budapest, 28 Februarie. (Of.) Pe unele locuri ale frontului Piave a crescut activitatea artilleriei.

Ca răspuns la acțiunile aviatorilor italiani asupra orașului deschis Innsbruck, flota noastră aeriană în noaptea de 27 Februarie a aruncat bombe, cu succes, asupra gării și asupra stabilimentelor militare din portul Venetiei.

Frontul macedonean: Defașamente engleză, care au înaintat peste râul Butova împotriva pozițiilor bulgare, le-am respins prin contratac.

Frontul Italien: Niciun nou.

Berlin, 28 Februarie. (Marele cartier general). Frontul vestic: Lângă râul Sauer, care am prisă către belgieni. Pe frontul din Flandra, de ambele laturi ale Scarpei, în Champagne și pe târmul răsăritean al Meusei, s'a întrebat spre focal de artilerie. În multe locuri s'au dat aspre lupte aeriene. Un atac unitar al aviatorilor englez, pornit între orașul Es și Aisne împotriva baloanelor noastre, s'a zădărnicit.

Ieri am impuscat 15 aeroplane dumane și trei baloane captivate.

Frontul răsăritean: Grupul de armate Eichhorn: La nord de Dorpat a căzut în capătiva noastră două regimete rusești, cu prilejul retragerii lor.

România și Înțelegerea

Cit în *Gazeta Bucureștiului*:

In fața situației create României prin încheierea păcii dintre puterile centrale cu Rusia și Ucraina, Înțelegera care poate poartă pe consință răsăriteană dezastrul României, în loc să se intereseze de noi cu bunăvoie obligatorie antorilor morali, față de victime, amenință ora noastră cu răsunătoare.

Fiecare, situația României în asemenea împrejurări nu stă pe roze; — dar nu vinovații reali sănii îndreptății să facă pacă mea culpa, ne amenință astăzi cu represurii?

Credcă înțelegera, care a făcut deștralăt României, poste involuntar, pentru a o amenința acum în mod conștient cu alte nemoralori și pedepse?

Mal mult rău, decât ni-a făcut până acum înțelegera, nu e mai puțate face...

Ludendorff.

nu este o lipsă de cea mai elementară umanitate, că toamă vinovații să se transforme în oratori nemiloși? Nu este un cinism, că toamă aceia cari ar trebui să-și învalize capul în cenușă și să facă mea culpa, ne amenință astăzi cu represuri?

Crede înțelegera, că m-a făcut deștralăt României, poste involuntar, pentru a o amenința acum în mod conștient cu alte nemoralori și pedepse?

Mal mult rău, decât ni-a făcut până acum înțelegera, nu e mai puțate face...

Din Mincu au ajuns în mânile noastre 200 de mitraliere și 50.000 de arme.

Pe celelalte fronturi nici o nouă.

Prin urmare, dacă România se găsește într-un răsob fatal, Rusia, prin vecinătatea ei imediată, a exercitat asupra noastră materialistică șantajul.

Oamenii noștri politici, cari voluntar sau inconștient au impins țara în această aventură tragică, nu puteau aciona din propriul lor impuls, nici nu se puteau buzuie pe propria lor autoritate pentru a se îndeleteni cu opera nefastă care au îndeplinit-o, dacă nu ar fi fost asumată își plătită de Franța, Anglia și Rusia.

Prin urmare, dacă România se găsește într-o situație ce nu o poate învăța nimănii, vina nu este decât a înțelegerii, care a cerut această situație, — și atunci

ianuarie v. 1918. In acel protocol se citește următoarele:

«În legătură cu prezentarea rajocinului bisericesc pe anul 1917, parohul președinte, George Rain, face următoarele propunere:

Avându-se în vedere, că la încheierea anului 1917 nu au împărțit zece ani de către am înfrânt la începutul anului zilei „Casetă de păstrare” pentru adunarea de bani mărunți, din care s-a pus începutul unui fond bisericesc neîncasabil, considerând că din capitalul începător de 3 coroane, care la acestul fond înființat din partea mea ca preotul acestei parohii, în cursul acestor zece ani trecuți, — pe lângă o chivirească corectă și cu intere față de cauză, — astăzi acel capital s'a ridicat la frumosuă sumă de 144720 coroane; — considerând mai deosebită ca banca economică „Agricola” din Hunedoara unde este elocat acest capital, tocmai în timpul de față să-i dupăfici capitalul societății de la Hunedoara de 3 coroane, făcând o nouă emisie de acte cu preț nominal de căte 50 cor., dat în rang cu actele veci de valoare reală à 75 cor. bucată; propun, ca sumă această a fondului bisericesc să se investească în 21 acțiuni de la banca „Agricola” din Hunedoara, dat fiind că în acest chip fondul va spori mai repede, ca o simplă depunere, care aduce 4-5% pe an. Campanăre acestor 21 acțiuni se execută în chipul următor: pentru 11 acțiuni se plătește à 75 cor. = 825 cor.; iar pentru 10 acțiuni căte 10 cor. = 600 cor., cu totul 1425 coroane.

Diferința de 15 cor. de acție, la cele din urmă zece acțiuni, rezultă din cedarea opțiunii ce aș fi avut drept a cumpăra ca vecchi acțiuni, conform decisiunii directorului și adunării generale a numitei bânci.

„Rog sinodul parohial a primi această propunere, împreună cu enunțarea repetată de cămădu zece ani, că acest capital investit acum în 21 acțiuni, precum și toți filierii să se vor mai aduna de aci înainte prin „Casetă de păstrare” să rămână neîncasabilă 50 de ani, după care apoi din procentele capitalului se va satisface trebuințelor de tot felul ale parohiei.

Concluz. Sinodul primește salutarea printr-o încrezime. Decide se a cumpăra din banii „Fondului bisericesc”, adăugat cu Casetă de păstrare, acțiuni de la banca economică „Agricola” din Hunedoara, și anume 11 acțiuni à 75 cor. și 10 acțiuni à 60 cor., cu totul 21 acțiuni, în preț de 1425 cor. Preotul George Rain își exprimă mulțumirea pentru cedarea opțiunii sale la cele 10 acțiuni, prin ce a dărât bisericii 150 coroane.

Se hotărăste ca această sumă învezuită în acțiuni, precum și ce se va mai aduna în timpul viitor prin „Casetă de păstrare”, să formeze „fondul bisericesc din Nădășlia-inferioră” pentru toate timpurile viitoare și să rămână neatinsă și interesele lui până la sfârșitul anului 1957 — una mie nouă sute cinci zeci și șapte, — de cănd începea apărut numai cametele, se vor putea folosi pentru trebuințele diferite de tot felul ale parohiei. Preaveneratul Consistor Or. român din Sibiu este umilit rugat a întări acest decizii al sinodului nostru parohial și a supravegherea de susținere lui atât în prezenta răsărită ca și în timpurile viitoare.

Peste 40 de ani acest fond va atinge cifra de 40 milioane de coroane. *Cametele* sunt capitalul vor numără atunci pe lângă 6%, 2400 coroane pe an! și fondul vor crește mereu. Casetă va aduna încă la banii mărunți. (Măcugel: Ce rezultă sără putea realiza în parohii mari, cu credință mai cu dare de mână!) Preotul nu se va jueli înzadăr și poporul va fi suțit de urcarea stoliei.

Ei socotesc, că nu presiunea de sus a organelor bisericesti ar trebui să îndemne preoții să-și împlinăască această datorie, ci sentimentul de iubire pentru popor și biserică, și nu mai puțin răspunderea în fața lui Dumnezeu și a posterității.

Chestia datoranjii preoților va fi rezolvată temeinice atunci, călăi preoții vor înființa fonduri bisericesti, puse pe baze solide și sigure.

NOUTĂȚI

Stire personală. Înalt Prea Sfîntă Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Vasile, a plecat cu trenul de Joi demineață la Budapesta.

Predică în catedrală. În Dumineca, Fiului rătăcit, 18 Februarie v., va predica în catedrală din Sibiu, protoiereul asesor consistorial *Nicolae Ivan*.

Căți membri are partidul guvernamental? De către săptămâni s'a întemeiat nouă partid guvernamental, numit „constituțional 45-ist”. După societatea făcută de ziua din capitol, partidul unirii guvernamentale a fost înființat, cu următoarele appunții: 22 foști constituționali, 14 din partidul popor, 5 democrat, 18 disidenți din partidul muncii (grupul Seréy și Zichy) și 1 afară de partide. Camera are 413 deputați (afară de croați), dintre cari 226 aparțin partidului muncii.

Justificarea generalului Kusmanek. Comandanțul fortăreței Przemysl, generalul de infanterie Hermann Kusmanek, intors din captivitate rusescă, s'a prezintă în fața unui tribunal compus din generali în Vienna, pentru a-și justifica faptul predără fortăreței. Tribunalul a luat act despre declarajile generalului Kusmanek și apărobanii săi, a rostit sentență de achitare.

In loc de comună plenitară pe morții protopresbiterului Dr. G. Dragomir, din cadrul grecăriei abăi au dărât fonduri „Massa studentilor”, găzduită de Brad torăzău și suferindă, la liposofatul: Nicolae Pop, preot în Ormidene, 20 cor.; Constantin Tis, preot în Pesteră, 10 cor.; Petru Todoran, preot în Cireșu, 10 cor.; La olăta 40 cor. Donatorii le milităriște: *Dirigentes ginnazialului din Brad*.

Facultatea de drepturi și femeile. Ministerul de culte și instrucție publică, contele Albert Apponyi, a hotărât ca începând din semestrul prim al anului școlar 1918-1919 să se admite femeile la facultatea de drepturi a universității budapestene.

P. P. Carp și regale Ferdinand. În numele d-lui P. P. Carp, d-lui Lupu Kosatki, girant al ministerului de interne, a comunicat delegaționii venite pentru prelungire armistițiului, declarările următoare:

„D-l P. P. Carp vă roagă să spună respectuos Majestății Reale că după părerea lui, chiar dacă Regale ar semăpara cu Puterile Centrale, rădmănește lui pe tron să le da la o serie de sedințuri, care ar face dinastia imposibilă și ar ingreuna vindecarea rănilor cauzate prin o politică fatală.”

Copii din Ungaria vor patrcea vara în Austria și copii austriaci în Ungaria. În vară trecută ministru de interne a trimis 2000 de copii din Budapest, să petreacă vara la sate pe cheletul statului. Factorii competenți au proiectat a trimite în vară anulurii curent 20.000 de copii. Său și facut dispozițiile necesare. Austria a hotărât a lăsa pe vară și mai mulți copii, dacă Ungaria va plasa copii austriaci în același număr în sate din Ungaria. Cercurile maghiare au primit oferit, în considerare că în Ungaria nu face multă bine copiilor sălăjeni și dispun de locuri destinate. Mai esteasă, S. Domitorul, a încredințat pe general-maiorul Landwehr, președintul comitetului comun de alimentație, să între în contact cu ambulele guverne și să realizeze această idee. Cercurile financiare ale Ungariei și Austriai au pur suu marți la dispoziție, spre a se realiza acțiunea inițiată de locuri mai înalte.

Prelungire de concediu. Magistratul sibiului anunță: Concediu del persoanelor militare se prelungesc până în 10 Martie n.

De imitat. Soldații afișării în campanie cer mereu cărți și gazeți. În deosebi soldații, care acasă să-și ocupă cu plăgătul, simțesc trebuința de a-și lucra de economie. Pentru a răspunde acestei trebuințe, *inspectoratul agricol din Graz* trimite soldaților gratuit cărticele și scrierile economice. Cercurile se fac prin o simplă carte poștală.

† Sofia Thulescu născută Bisa, preoteasă văduvă, după suete și grele suferințe, în 67-lea an de către sănătate, împărtășită cu săn. Taine, și-a dat suferiță în mână Ziordului, în 11/24 Februarie, la ora 5/45 dimineață. Răpăsita a fost prohodată după ritul bisericii ort. române în locuința sa din Deva, Marji în 13/26 Februarie, la 10 ore a. m. de unde în aceeași zi a fost transportată și așezată spre odihină veșnică în cimitirul din Caenelul de Jos. Odihnească în pace!

Contribuții. În favorul sanatorului pentru tuberculosi au mai lăsat în restimpul de 15 pâna la 21 Februarie, a. c., următoarele contribuitori: Farmacistii din Sibiu 20 cor. Gheorghe Marian 1 cor. Reuniunea de economii și de credit din Cristian 50 cor. 1/4 Contribuții benevolente 31 cor. 97 fileri. Directoarea exprimă mulțumirea pentru aceste dăruiri. Cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian primește contribuitori și le chiteză în ziare.

Mușumăta. În scopul procurării *Sfintei Evangelii* pe seama sfintei biserici ort. rom din *Porumbacul inferior* au contribucredincioșii de mai jos cu următoarele sume:

1. Gavril Mandea	100 cor.
2. Nicolae Lazăr și soția	20 cor.
3. Alexandru Tarces și soția	20 cor.
4. Paraschiva Dionisie Comșă	20 cor.
5. David Mihai și soția	14 cor.
6. Mateia Valcean	10 cor.
7. Ana Toader Micu	10 cor.
8. David Tarcia și soția	10 cor.
9. Paraschiva Miron Comșă	10 cor.
10. Olgore Marcus	10 cor.
11. Gheorghe Marcus	10 cor.
12. Maria Afanase Albean	10 cor.
13. Ana Dionisie Calefar	4 cor.
14. Salomia Costandin Mandea	4 cor.
15. Maria Nicolae Bulicea	4 cor.
16. Sineata Ioan Comșă	4 cor.

Suma totală 260 cor.

Dumnezeu să răspăstească fiecaruia pentru jefușa următoare. *Porumbacul inferior*, la 13 Februarie 1918. *Dimitrie Mandea*, paroh ort. rom.

In loc de amanunturi funebrale. Neconsoția *Silvia Tulvan*, văduvă de subjudecăta mană, *Cornel și Flavia Tulvan* ca frate, respectiv soră, în loc de amanunturi funebrale despre nenorocirea ce i-a ajuns prin moarte iubitului și în veci neînutilui lor fiu, respectivă frate, *George Tulvan*, fost căpșu de prăvălie, decedat în 14 Februarie n. vîrstă de 25 de ani și îngropat în cimitirul de lângă biserică mare din Săliște, au binevoit a dărât căte 30 cor. sau în total 60 coroane la fondul *Episcopul Nicolae Popa* pentru masa învățăcelor meseriaș, și la fondul *Aurel Vlaicu*, pentru perfecționarea tinerilor meseriaș în străinătate. Pentru primos, implorând odihnă lină încă celor care a părăsit multă prea curând această vale și pârlangeri, și mangâierele celor indorați, exprimă sincere mulțumiri: *Vlaicu*, *Tordasianu*, președintul Reuniunii sodalilor rom. sibieni.

Bâncile noastre pentru fundațiunea ziaristilor. La rugărea adresată bâncilor române de epitetă fundațiuni pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria s'au făcut următoarele contribuiri:

•Selciana, Jibou	Cor. 50-
•Oltenea, Viștea infer.	50-
•Oriental, Hunyad-dobra	10-
•Patria, Blaj	200-

Cor 310-

Publicarea contribuitorilor se va continua.

Ucrainile și nu rutean. Guvernul austriac a ordonat, ca în actele oficiale să se intrebuneze de aici incolo cuvântul *urainic* în loc de *rutean*.

Generalul Averescu. Un ziar elvețian scrie despre acțiunile prim-ministrului român, despre generalul Averescu, umoristică: Generalul Averescu este născut în 1899 la Bilez în Basarabia. În etate de 17 ani a luat parte ca voluntar în răsboiul de independență, din 1877-1878, împotriva Turciei. A studiat în Germania, unde fusese coleg cu *Mackensen* în scăala de răsboi. Sfârșind studiile la academia militară din Turin, s-a intors în ţară și a ocupat în mai multe rânduri poziții responsabile. În cabinetul Sturza din 1907 fusese ministru de finanțe. În 1913, pe timpul răsboiului balcanic, a stat în fruntea statului major. În răsboiul de acum a condus mai întâi corpul prim de armată, după aceea a lăsat comanda asupra frontului roman de sud. Este considerat ca unul dintre cei mai de valoare ofițeri, care se bucură de un bun număr și în Germania, unde fusese cățănumit agent militar al României.

Teatrul cinematografic. Sâmbătă și Duminecă în 2 și 3 Martie, se reprezintă la *Apollo*, în Strada Schewis, un mare tablu din viață în 5 acte: *Jurământul față*. În pregătire piesele senzationale: *Cabiria*, *Fedora*, *Viață pentru viață*.

Cărți și reviste

Carte pentru toți. Redacția ziarului *Foaia Poporului Român* a început să publice, sub titlu *Carte pentru toți*, intereseante și instructive brosuri. Au apărut până acum sute de numere. Se pot comanda dela redacția numitului ziar în: *Budapest*, VII. linie utca 36.

Nr. 327/917 prot.

(31) 3-3

Ad Nr. 244/918

(40) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Curchi, din tracțiul Mediașului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele sunt cele fascioane în coala B pentru întregirea dela stat.

Cerile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea prescrizelor reglementare, să se prezinte în vre-o Dumineacă ori sărbătoare din biserică spre a cănta, respective a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 28 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tracțiului Mediaș, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Romul Mirea,
protohop.

Nr. 28/918 (32) 3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Capitală (Sebeskápolca) în protopresbiteral Sebesul, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele sunt cele fascioane în coala B pentru întregirea dela stat.

Cerile de concurs să se înainteze cerile instruite, conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral și până în 8 zile înainte de alegeră, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezenteze poporului la biserică spre a cănta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, la 31 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tracțiului Sebeș, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Medean,
protohop.

Nr. 124.918 (33) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II Roșia, din protopresbiteral Abrudului, devenită vacanță prin strămutarea parohului Traian Tomus în altă comună, ca provocare la ordinul ven. Consistor din 22 luanarie a. c. Nr. 534 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele impreună cu acest post sunt cele fascioane în coala B pentru congruă.

Cerile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar reflectanții, cu observarea dispozițiilor reglementare, să se prezinte în comună spre a face cuvântul cu poporul.

Abrud, la 30 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tracțiului Abrud, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Petrus Popoviciu,
protohop.

La Librăria Arhiepiscopală, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restințirea, iar același și în dos, foile aurite, cu copice, în o frumoasă cutie de păstră **200 cor.**

Aceias legătură cu patru evangeliști, restințirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restințirea, foile aurite, cu copice, în o frumoasă cutie de păstră **180 cor.**

Aceias legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restințirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copice, în o frumoasă cutie de păstră **150 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimați evangeliști și la mijloc restințirea, foile aurite cu cutie de păstră **50 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadre aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, **40 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa II-a Liss din protopresbiteral Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele, impreună cu aceste posturi, sunt cele fascioane în coala B și congruă.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II-a Voivodenii mică, din protopresbiteral Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoumentele sunt cele fascioane în coala B și congruă.

Petitionile să se înainteze cu documentele prezente subsemnatului oficiu, iar concurenții să se prezinte în parohie spre a face cuvântul cu poporul.

Făgăraș, la 8 Februarie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tracțiului Făgăraș în conțelegeră cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protohop.**Cumpărăți și cetați****Calendarul de buzunar**
pe anul 1918

Al tip. «Poporul Român» din București.

Cel mai elegant și mai drăguț calendar apărut anul acesta, de folio, pentru săptămâni, economi, tineri, studenți, preot, invățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din răsărit, poezi, nuveli, îndramâri, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumpirea biletelor de tren, despre noile ordinații date de guvern în ceea ce privește bugetul, creșterea preoților. Cari soldați poți fi retrăsi de pe front, soisirea tremurilor, căci alegorii români vor fi în Ardeal. Apoi povestirile de totă frumusețe: «Preseunile Palagișei», de d-l Sf. Petru Popa; «Ineuilă fătului»; Pozei; «Viață»; «Mi-e frate»; «Să dus a mea mândruță». Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai **1 cor. 30 fil.** cu porto ca tot.

Comandăți că de iute, atfel se văd vătoare, la «Poporul Român», București VII, Ilica uita 30. (27) 4-10

MATCA,

Institut de credit și de economii, în Cebăia.

Aviz.

Aducem la cunoștință deponenților inst. nostru, că începând cu 1 Ianuarie etalonul depunerilor spre fructificare se fixează cu **4%**; iar cu 1 Aprilie cu **3%**.

Cebăia, la 25 Februarie 1918.

1-1 (39) **Direcținnea.****Publicații.**

Se află de vânzare o moșie decca 450 jugările catastrelă în comitatul Alăoșfăhet. — Informații mai detaliate de la losif Iustin Hosszu, oficiant-agronom în Blaj (Balázsfalva). (38) 2-3

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopală din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebunțile preotilor români și ale elevilor seminariali

de Aurel Popoviciu,
duhovno-economic seminarist, instructor de căsnici bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhiepiscopal prin decizie din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.**
plus **50 fil.** porto, recomandat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopală din Nagyszeben — Sibiu :

Adolf Harnack.

Monahismul,
idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar și 1 Cor.,
cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

La «Librăria Arhiepiscopală» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon
omili și cuvântări bisericești
de Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 6 + porto recom. 50 fil.

La «Librăria Arhiepiscopală» în Sibiu : Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Span
conferință cetea la congresul invățătorilor gr.-or. români din Bihar :
de Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

, Biblioteca Șaguna“
Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16 - 36.

Hângăiată poporul!

Cuvântări bisericești

de Dr. Ioan Lupaș

și alți preotii din protopopiatul Săliștel.

Se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopală din Nagyszeben — Sibiu :

Prețul unui exemplar: Groag cor. 250, legat cor. 3—porto 20 fileri.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștință On. Public, că după un timp lung și greu întârziu, cându-mă iarăș în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice **pictură în oleu**, în special **bisericească**: iconostasă, orice **icoane** și mărimi, cruci, reparatură a tot felul de icoane și înori de iconostase.

După fotografii bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Comfe) și în oleu.

Pentru lucrurile mele posed numeroase ailestate de mulțumire.

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu stîmă:

Nicolae Baciu, pictor
Agârbiciu-Szászegerebegy (Nagyküllő megye).